

Pocztówka, widokówka, adresowa łamigłówka

Bibliografia:

- Źródło: Małgorzata Baranowska, *Posłaniec uczuć. Prywatna historia pocztówki*, Warszawa 2003, s. 7–24, Materiał wykorzystany na podstawie art. 29 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (prawo cytatu).

Pocztówka, widokówka, adresowa łańcuchówka

Obóz podróżników

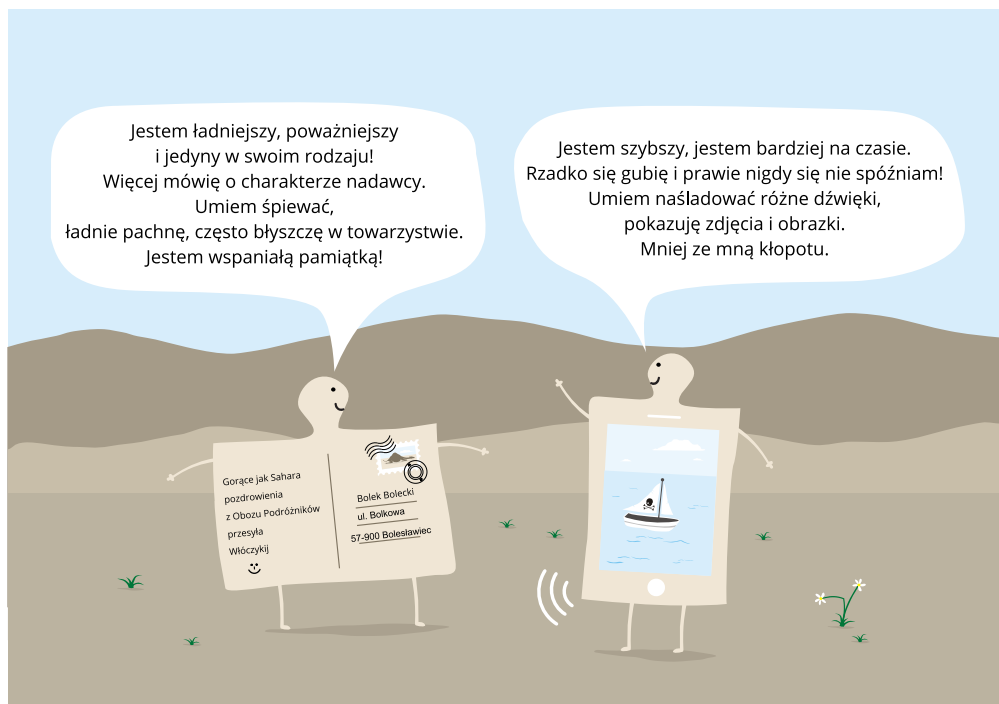
Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Obóz podróżników

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 1

Przyjrzyj się lub zapoznaj z opisem poniższej ilustracji. Jak sądzisz, kim są Pocztomek i Esemestaw. Co mają ze sobą wspólnego? O czym dyskutują? Który z nich był pierwszy?

Pocztomek i Esemesław

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

O historii pocztówki

Ilustrowana karta pocztowa (pocztówka) została wymyślona w XIX wieku i od razu zyskała ogromną popularność, którą cieszyła się nieprzerwanie aż do końca XX wieku. Wysyłanie pozdrowień z podróży, życzeń świątecznych czy urodzinowych lub po prostu miłych słów do bliskich było przez lata bardzo popularne. Modne zajęcie stanowiło również zbieranie pocztówek.

” Małgorzata Baranowska

Posłaniec uczuć. Prywatna historia pocztówki

Pocztówka ofiarowywała świat cały. Jej duszą było marzenie – o miłości, o lepszych obyczajach, piękniejszych strojach, bardziej niezwykłych wydarzeniach, o dalszych podróżach.

[...] jak na pocztówce, na której z pociągu wychyla się pani informująca nas dodatkowo w napisie: „Wyjeżdżam z Paryża i zasylałam Wam serdeczne pozdrowienia”. [...]

Na innej napis: „Przybywam do [Viviez](#) i przesyłam ukłony”. Widać drukowano teksty na każdą okazję, w dodatku dla pań i panów. A pocztówka [bez zenady](#) posługiwała się [kolażem](#) i łączeniem rysunku z fotografią, nie nazywając tego [bynajmniej](#) sztuką. [...]

Cokolwiek przedstawia pocztówka i w jakimkolwiek języku napisano na niej wiadomość, ducha karty pocztowej najlepiej oddaje zwrot PAMIĘTAJ O MNIE! Może powinno się napisać: MYŚLĘ O TOBIE. PAMIĘTAJ O MNIE. Bo pocztówka jest przede wszystkim posłańcem uczuć, [ambasadorem](#) pamięci.

Źródło: Małgorzata Baranowska, *Posłaniec uczuć. Prywatna historia pocztówki*, Warszawa 2003, s. 7–24, Materiał wykorzystany na podstawie art. 29 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (prawo cytatu).

Ćwiczenie 2

Zaznacz wszystkie prawidłowe dokończenia zdania.
Duszą pocztówki było marzenie o...

☐ piękniejszych strojach.

☐ pieczeniu ciastek.

☐ miłości.

☐ nowym rowerze.

☐ zostaniu w domu.

☐ dalszych podróżach.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 3

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Ducha karty pocztowej najlepiej oddaje zwrot:

☐ Pozdrowienia z Paryża!

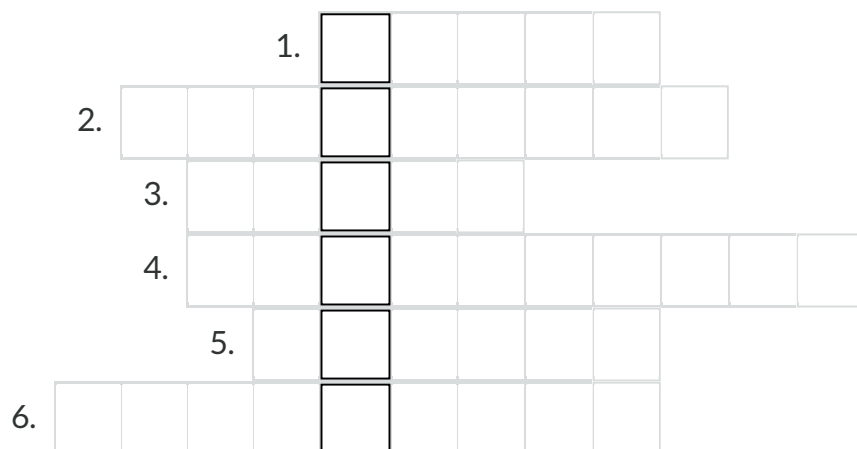
☐ Pamiętaj o mnie!

☐ Jedziemy pociągiem!

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 4

Rozwiąż krzyżówkę.

1. Kompozycja plastyczna powstała przez naklejenie na płótno lub inne podłoże różnych materiałów.
2. Rzecznik czegoś lub obrońca czyichś interesów.
3. Nazwa miasta, z którego wyjeżdża pani wychylająca się z pociągu.
4. Na pocztówkach łączono z nią rysunek.
5. Przesyła je osoba, który przybyła do Viviez.
6. Inaczej wysłannik, goniec.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Kartka niejedno ma imię

Ćwiczenie 5

Kartka pocztowa (także pocztówka lub widokówka) to zazwyczaj prostokątna, kartonowa kartka wysyłana najczęściej bez koperty. Zastanów się, przy jakich okazjach można wysłać lub otrzymać taką kartkę.

Pocztówki okazjonalne

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

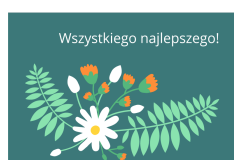
Jakie to rodzaje pocztówek? Przyporządkuj do nich odpowiednie nazwy.

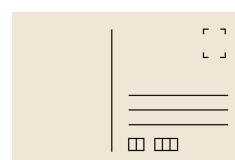
kartka
okolicznościowa

walentynka

kartka
korespondencyjna

widokówka

kartka
święteczna

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 7

Dopasuj do nazw kartek pocztowych odpowiednią treść.

widokówka	Najlepsze życzenia z okazji imienin!
karta świąteczna	Gorące pozdrowienia z...
kartka korespondencyjna	Rozwiązanie krzyżówki z lipca...
kartka okolicznościowa	Wesołych Świąt!

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 1

Zastanów się, czy znasz inne rodzaje pocztówek.

Spróbuj stworzyć je samodzielnie. Możesz skorzystać z serwisu internetowego z e-kartkami, a następnie gotowe wysłać znajomym na ich adresy e-mailowe.

Wersja zdecydowanie bardziej stylowa to własnoręcznie wykonane kartki z ulubioną fotografią lub kolażem, nadane do odbiorcy tradycyjną pocztą.

Którą formę pocztówki wolisz? Uzasadnij odpowiedź.

Polecenie 2

Obejrzyj film, w którym twoja koleżanka opowiada o niezwykłych kartkach pocztowych.

Polecenie 3

Zaproponuj tekst i piosenkę, które można by nagrać na twojej pocztówce lub e-kartce. Zapisz swoje pomysły poniżej lub w zeszycie.

Ciekawostka

W języku polskim długo brakowało [rodzimej](#) nazwy dla karty pocztowej. Używano pochodzącego z języka rosyjskiego słowa „odkrytka” lub z języka niemieckiego – „korespondentka”. Z tego powodu, przy okazji Pierwszej Wystawy Kart Pocztowych w Warszawie w grudniu 1900 roku, ogłoszono konkurs na polską nazwę karty pocztowej.

Nadesłano około 300 propozycji, z których organizatorzy konkursu wybrali pięć: „listówka”, „liścik”, „otwartka”, „pisanka”, „pocztówka”. O wybór zwycięskiej nazwy poproszono publiczność. Najwięcej głosów oddano na słowo „pocztówka”, które szybko przyjęło się w języku polskim. Tej właśnie nazwy używamy do dziś.

Po ogłoszeniu wyników konkursu okazało się, że słowo „pocztówka” wymyślił Henryk Sienkiewicz, autor powieści „W pustyni i w puszczy”.

Polecenie 4

Wyobraź sobie, że bierzesz udział w opisanym powyżej konkursie. Zaproponuj nazwę karty pocztowej. Zapisz swoją propozycję tutaj lub w zeszycie.

Ćwiczenie 8

Przyjrzyj się kartce pocztowej. Nazwij jej elementy.

10. sierpnia 2009 r.

Najserdeczniejsze pozdrowienia z gór

pośyła Kasia

PS Jestem tu!
Dowlekliśmy się wszyscy, nie wiem jakim cudem (łańcuchy ratowały nam życie!).
Żałuję, że nie możesz z nami podziwiać cudownych widoków, moczyć nóg w lodowatych (brr!) potokach i chodzić po otoczakach.

Kol. Anna W

ul. Migdałowa 10/2

35-100 Krystaw

postscriptum

miejsowość

adres

adresat

pozdrowienia

podpis

kod pocztowy

data

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 9

Zwróć uwagę, że niektóre słowa w treści pocztówki zapisane zostały wielką literą. Wymień je i określ, co oznaczają.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 5

Napisz poniżej w zeszycie treść kartek pocztowych do dwóch osób (kolegi lub koleżanki, cioci lub wujka oraz babci lub dziadka). Możesz skorzystać z następującego słownictwa:

- gorące, serdeczne, ciepłe, najserdeczniejsze pozdrowienia,
- z malowniczej..., z wycieczki, z gór, znad morza, ze złocistej plaży pozdrowienia,
- śle, przesyła,
- cudownie, bosko, świetnie, wspaniale, pięknie,
- leje, pogoda dopisuje, wszystko moknie, słońeczko grzeje, zimno, upał,
- leniuchuję, wędruję, odpoczywam, zbieram jagody, śpiewam, bawię się,
- spalona/ spalony słońcem, zmoknięta/ zmoknięty, szczęśliwa/ szczęśliwy, stęskniona/ stęskniony, kochająca/ kochający.

Ćwiczenie 10

Przeczytaj przykładowe życzenia. Zwróć uwagę na to, jakie elementy się w nich powtarzają.

- Kasiu! W dniu urodzin 100 lat, 100 uśmiechów, 100 wielbicieli, samych niedziel, przyjaźni wielkiej, radości wszelkiej życzy Ci starszy brat – Maciek!
- Pięknego w życiu słonka, smutków małych jak biedronka, zawsze uśmiechniętej buzi, mnóstwa słodkich całusów i spełnienia wszystkich marzeń – Dorotce najlepsze życzenia z okazji dziesiątych urodzin przesyła Adam.
- Babciu, moc urodzinowych i radosnych życzeń, aby każdy rok przynosił wszystko to, co w życiu najpiękniejsze: radość, szczęście i miłość. Wnuczka Agatka
- Jacusiu, z okazji urodzin przesyłam Ci dzisiaj życzenia, niech się Twe życie na lepsze zmienia, a los przynosi wielu przyjaciół, mnóstwo miłości, ludzkiej przyjaźni i życzliwości. Grażka
- Michałku! Życzę Ci DNIA URODZIN, który przyniesie to, co najlepsze – ciepłe uśmiechy, pogodne myśli i nadzwyczajne szczęście. Życzę Ci DNIA URODZIN tak miłego, jak tylko miły być może ten DZIEŃ – spędzony w otoczeniu pełnym miłości, przyjaciół i rodziny. Mama
- Martusiu, kolorowych snów, uśmiechu od ucha do ucha, pięknych bajek na dobranoc, własnego psa i kota, co dzień nowych przygód, butów siedmiomilowych, gwiazdki z nieba, wspaniałych przyjaciół i wesołej rodzinki życzy Ci urodzinowo Asia.

Zapisz odpowiedź poniżej lub w zeszycie.

Jakie to święta?

Ćwiczenie 11

Ktoś wymazał na kartkach z kalendarza nazwy świąt. Dopasuj właściwą datę do każdego święta.

Dzień Dziecka

Dzień Ojca

Dzień Matki

Święto Niepodległości

Boże Narodzenie

Dzień Edukacji Narodowej

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 6

Wybierz jedno ze świąt z powyższego ćwiczenia, a następnie ułóż życzenia. Przeczytaj je koleżankom i kolegom. Wysłuchaj ich propozycji. Wybierz najciekawszą twoim zdaniem treść.

Polecenie 7

Przypomnij sobie rozmowę Pocztomka z Esemestawem. Teraz, gdy wiesz już dużo więcej o kartce pocztowej, możesz przedstawić swoją wersję dialogu obu postaci. Napisz go w zeszycie, a potem odegraj z koleżanką lub kolegą.

Ciekawostka

Czy wiesz, że wysyłając pocztówkę, przyczynisz się do spełnienia czyjegoś marzenia? Na przykład możesz odwiedzić stronę internetową Marzycielskiej Poczty. Twoja kartka na pewno sprawi komuś radość. Pomyśl o tym!